

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
15 червня 2022 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №11 від 30.06.2022 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 261 с.

До збірника ввійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

3. Здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми.

4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності :

1. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості (Я дитини і його місце в довкіллі).

2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

3. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України).

4. Здатність до виховання у дітей інтересу і поваги до національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів.

Міждисциплінарні зв'язки. організація та керівництво процесом сучасного виховання дошкільників в українській сім'ї тісно пов'язане з психологією, філософією, соціологією, етикою, знання яких сприяє опануванню процесу виховання.

БУКАЧ Валерій Михайлович

МУЗЕЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СУЧАСНИХ ЗАКЛАДІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Загально-гуманітарна підготовка повинна займати особливе місце у процесі підготовки майбутніх освітян. Вивчення історії держави, краю, історії української культури сприяє формуванню у майбутніх педагогів почуття патріотизму, толерантності, любові до духовної культури, поваги до особистості.

Самосвідомість індивіда та суспільства в цілому залежить від рівня освіченості, культури, ціннісної спрямованості виховання, важливу роль в якому відіграють культурно-просвітницькі заклади, а насамперед, музеї, які в сучасному суспільстві є не просто культурними, науковими чи мистецькими закладами: виконуючи традиційні демонстраційні функції експонування, вони водночас стають середовищем навчання, науковим, духовним і розвивальним осередком, центром організації освіти й дозвілля [1, с. 82].

Сучасна класифікація музеїв визначається їх профілем: природознавчо-наукові, історичні (історико-краєзнавчі), художні, літературні, театральні, промислові тощо. Це важливо враховувати при організації як виховної роботи серед здобувачів освіти, так і в навчальному процесі. Наприклад, при вивченні дисципліни «Історія української культури» можна досить ефективно використовувати потенціал таких одеських музеїв, як археологічний, західного

та східного мистецтва, історико-краєзнавчий, літературний, художній. Елементи їх колекцій можна використовувати в якості ілюстрацій до лекційних та семінарських занять.

Наприклад, Одеський археологічний музей ознайомить здобувачів освіти з матеріальними свідцтвами античної цивілізації на південно-західній території України. Історико-краєзнавчий музей допоможе сформуванню більш цілісного уявлення про соціально-політичні, економічні умови формування державності, розвитку освіти, науки. Колекція музею західного та східного мистецтва може допомогти здобувачеві освіти зрозуміти особливості впливу світової цивілізації на розвиток української культури. Експонати Одеського літературного музею дадуть зрозуміти майбутньому педагогу роль і місце півдня України у розвитку багатогранної вітчизняної літератури. Зібрання творів художнього музею ознайомлять з видатними пам'ятками вітчизняного образотворчого мистецтва з давніх часів до сьогодення [2, с. 54]. Можливості експозицій одеських музеїв можна використовувати як при проведенні очних практичних занять-екскурсій, так і на лекціях та семінарських заняттях при дистанційному навчанні у вигляді різноманітних презентацій.

Значне місце у виховному та навчальному процесі мають посісти музеї закладів вищої освіти, які в своїй діяльності зорієнтовані на нову концепцію музею – інтегрованість в навчально-виховний процес. Особливістю музеїв навчальних закладів є їх переважна орієнтація на вирішення освітніх завдань, яким підпорядковані всі інші. Подібна орієнтація визначає специфіку фондів зібраних названих музеїв, критерієм оцінки яких є їх освітнє призначення [3, с. 703].

Наприклад, музейна експозиція в Університеті Ушинського, наочно знайомить не лише з історією виникнення, розвитку провідного закладу вищої педагогічної освіти на півдні України, але дає певні уявлення про особливості розвитку освіти та науки в Одеському регіоні. В умовах дистанційного навчання розташований в Інтернеті відео-ролик «Університет Ушинського» допоможе здійснити віртуальну подорож по музейній експозиції.

Використання потенціалу державних, муніципальних, відомчих музеїв не тільки допомагає більш якісному осягненню здобувачами освіти знань з історичних та культурологічних дисциплін, але й сприяє формуванню у майбутніх педагогів готовності і компетентності до використання елементів музейної педагогіки в своїй професійній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Білик Н. Музей як центр координації освітньо-виховної та краєзнавчої роботи закладу освіти. *Рідні джерела*. 2021. № 3(198). С. 82 - 90.
2. Букач В. М. Використання краєзнавчого компонента у викладанні курсу «Історії української культури». *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. 2020 № 1 (130). С. 51 - 56.

3. Снагощенко В. В. Університетський музей: традиційний та інноваційний підходи в основі діяльності. *Молодий вчений*. 2018. № 11(63). С. 702 - 705.

БУРЕНКОВА Катерина Вікторівна
ГОРЛІЧЕНКО Марина Григорівна
ШЕВЧЕНКО Світлана Василівна

ЗНАЧЕННЯ МОНІТОРІНГУ ЯКОСТІ РОБОТИ У ВВНЗ

Моніторинг якості освіти можна представити як інформаційну систему, що постійно оновлюється і поповнюється на основі безперервного контролю за станом і динамікою розвитку основних складових якості освіти за сукупністю визначених критеріїв з метою відпрацювання управлінських рішень по коригуванню небажаних диспропорцій на основі аналізу зібраної інформації і прогнозування подальшого розвитку досліджуваних процесів. Створення інформаційних умов для формування цілісного уявлення про стан освітнього процесу, про якісні й кількісні зміни в ньому є основною метою моніторингу якості освіти, яка виникає на певному етапі еволюції освітньої системи, її здійснення можливе лише при становленні необхідних умов, наявності інтелектуальних, фінансових і матеріально-технічних можливостей самої системи освіти та її структурних компонентів.

Ми вважаємо, що основними показниками рівня кваліфікації науково-педагогічних працівників (НПП) є: рівень знань та розуміння дисциплін, що вони викладають та споріднених з ними дисциплін; вміння донести власні знання до тих, хто навчається; вміння проводити наукові дослідження в межах своєї компетенції та керувати науковою роботою тих, хто навчається.

Натомість, основними показниками якості роботи НПП можна назвати: рівень засвоєння та глибина розуміння матеріалу відповідних дисциплін курсантами (із урахуванням їх вхідних знань та здібностей, обсягу дисципліни та обсягу/складності винесеної на неї матеріалу); якість розроблених методичних матеріалів, посібників, рівень наукових здобутків; успішність та досягнення курсантів, що проводили дослідження чи брали участь у змаганнях під керівництвом НПП (враховуючи якість проведених досліджень).

Відповідно, основними підходами до моніторингу рівня кваліфікації та якості роботи науково-педагогічних працівників стають такі:

- розгляд та затвердження змістовної частини методичних матеріалів, що використовуються НПП при проведенні навчальних занять;
- регулярне взаємне відвідування занять викладачів кафедри та оцінювання якості їх проведення;